

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pasti prejemati, za avstro-ogorske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr., za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristo petih petih vrst 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopolni naj se izvoli frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Volilni shod v Rojani pri Trstu

31. avgusta 1873.

(Izv. dop.)

(Konec.)

Potem preide g. Nabergoj na volitve v tržaški mestni zbor, katere se bodo še pred volitvami v državni zbor vršile. Tudi v mestni zbor moramo spraviti kot zastopnike svoje domače ljudi, ki bodo delali v prid našega naroda. Na Občini smo imeli pred tremi leti volilni shod in sestavili program, katerega bi se morali vsi poslanci držati. Pri volitvah smo tačas zmagali a izvoljeni poslanci niso vse delali po tem programu. Zato se naj nikdo ne voli za poslanca, kdor ne podpiše našega programa.

„Vsak kandidat mora za trdno obljubiti in se zavezati, da bode tudi spolnil in dela po tem, kar volilci želé. Priporočam pa še, da naj bode okolica zastopana v mestnem zboru po svojih močéh. Kajti pred smo bili edini, a pred tremi leti, so se vrinili nekateri, ki niso trdno naši, in edinost je izginila, in nij se moglo uspešno delati, ker niso podpirali in zagovarjali svojih tovarišev. Opomnim tudi, da bode letošnje leto jako hud boj pri volitvah v mestni zbor, ker so dve stranki, namreč „Progresova“, ki je do sedaj gospodarila in tako imenovana konservativna. Mi slovenski poslanci se ne moremo trdno niti z eno niti z drugo stranko zvezati; ampak se hočemo držati one, katera nam bode v narodnem in drugem oziru najbolj pravična. Zdaj pa naj okraj za okraj imenuje svojega kandidata.

Govor Nabergoja so volilci pazljivo poslušali in mu popolnem pritrdili.

G. predsednik odloži zborovanje za nekaj časa, da volilci vsakega kraja skupaj stopijo in se zedinijo o kandidatih za mestni zbor. Može volilci se grupirajo po vseh šestih okrajih in živo pomenjujejo.

Črez 15. minut se zopet začne zborovanje. Predsednik da najprej kandidature g. J. Nabergoja, kot kandidata za državni zbor na glasovanje. Vsi volilci sprejmo g. J. Nabergoja za kandidata. Tudi pri nasprotnem vprašanju se nikdo proti tej kandidaturi ne oglasi.

Potem vpraša predsednik zastopnike okrajev, ali so se zedinili o kandidatih za mestni zbor. Ker so samo zastopniki štirih okrajev se izrekli, da so edini o kandidatih, zastopniki dveh okrajev pa se niso zedinili, nasvetuje gosp. dr. Vošnjak, naj se postavi volilni odbor za tržaško okolico, v katerega voli vsak okraj tri zastopnike, za predsednika tega odbora pa se postavi g. Nabergoj. Volilci se strinjajo s tem predlogom in volijo v volilni odbor sledeče može volilce in sicer

za I. okraj gg.: Godina Lovro, Sancin Janez, Nadlišek Janez;

za II. okraj gg.: Purič Janez, Čak Andrej, Kijac Martin;

za III. okraj gg.: Gustinčič Andrej, Ferluga Janez, Černigoj France;

za IV. okraj gg.: Požar Jože, Martelanec Andrej, Pertot France;

za V. okraj gg.: Sošič Ivan Maria, Kralj Valentin, Razen Andrej; in

za VI. okraj gg.: Stoka Matija, Bogatec Jože, Briščik Anton.

Predsednik jim je, kakor rečeno g. Nabergoj.

G. Požar vstopi in govori, da volilni odbor najprvo napravi program in naj dobro pretehta vse; potem naj program predloži vsakemu kandidatu. Če se kandidat strinja s programom, ga podpiše in častno obljubi, da se bo programa držal, potem se naj voli. Brez tega pa se nobeden ne voli. Vsi može so pritrdili predlogu g. Požarja.

S tem so bile točke volilnega shoda dognane.

Predsednik dr. Vošnjak se zahvaljuje zbranim možem za njih taktno in parlamentarno obnašanje, ki je na čast slovenskim okoličanom. Potem poudarja še enkrat važnost volitev in polaga volilem na srce, naj bodo stanoviti v predstojećem volilnem boji. Vsak tukaj navzočih volilcev ima zdaj dvojno nalogo, prvič za narodno stvar in narodne kandidate in da prigovarja svoje prijatelje in sosedo, da podučuje one, ki ne vedo imenitosti volitev. Druga glavna naloga pa vas čaka na dan volitve. Po novem volilnem redu morajo pri volitvi za državni zbor tudi volilci iz okolice iti v mesto in tam oddati svoje glasove. Tačas naj vsak izmed vas hodi od sosedo do sosedo ter opominja vsakega še enkrat, da je dan volitve in da se nobeden, kdor ima volilno pravo, ne sme odtegniti pri volitvi. Samo, kadar prideje kolikor mogoče vsi volilci iz okolice in kadar enoglasno volijo narodnega kandidata, g. Nabergoja, potem lahko zmagajo kljub mestnim volilem.

„Vrli slovenski okoličani! Ponosno se ozirajo na vas vsi drugi bratje Slovenci. Še nij dolgo tega, kar se skoro nij vedelo, da

Listek.

Meta Holdenis.

(Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez.)

Poslovenil Dav. Hostnik.

Četrti del.

X.

(39. nadaljevanje.)

Gospod d' Arci se je bil počasi približal. Takoj se umeša v pogovor, ter začne: — Vašega boga poznam, gospodičina: to je bog vseh prepiralecev in hinavcev; in ko ga boste klečeči molili, odgovoril vam bode ta dopadljivi bog: „Ne idi odtod, ljubica; tukaj je dvesto tisuč lepih liver rente, katere boš neki dan jokaje vzela, kajti ti se lahko jokaš; jokati pa se mora vselej, kadar se jemlje.“

Morbleu! ali nij na tej terasi vernega bogotajca? Objel bi ga! —

— Moj bog preklinjevanja ne trpi, gospod, govori Meta vstajaje; toda on odpušča

takim, ki o njem zaničljivo govore, ker ne vedo, kaj delajo.

Ko hoče oditi, jo prime za roke; a v tem trenutku zakriči Lulu, ki se je bila približala do nekega grma. Guvernanta teče k njej. —

Kača, kača! vpije otrok ves bled, nazaj pomikaje se, ter pokaže s prstom naj nedolžnejšega slepca.

— Vi ste se po nepotrebnem vstrašili, odgovori jej Meta. Kače imajo bolj ploščasto glave, pa špičast rep, in grše gledajo.

— Nič ne zaupaj guvernantinemu prirodopisju, deje gospod d' Arci.

Jaz ti bom pokazal kače, ki nemajo ploščaste glave in tudi grdo ne gledajo. —

Meta vzdihne, vpre v gospoda d' Arci solzne oči, ter mu reče: — Gospod, kadar sem sama, me imate na razpolaganje; a prosim vas, ne napadajte me v navzočnosti tega-le otroka.

Pa odpelje Lulu, ki se obrne, videča jo plakati, proti gospodu d' Arci, ter ga pogle-

da, kakor bi Eliacin pogledal človeka, ki bi pred njim napadal Jehovo. — Hudobnež, zaradi tebe se joka, mu zakriči, jaz bom uže nekomu povedala.

Kakor prejšnji dan, tudi denes ni gospe Holdenis ni gospe Mauserre nij bilo k mizi, da je bilo vse tiho. Sklenil sem zvečer Meti vse povedati, kako in kaj, sklenil sem oplašiti jo v njenej nedohodnej nursery, makari da bi imel iti skozi okno noter; a počakati sem hotel, da bi Lulu zaspala.

Park je imel dva izhoda; eni je držal na veliko cesto, ki pelje proti Cremien, drugi v divjo dolino, katere melanholijska in nagost je gospoda Mauserre spominjala na nekatere kraje rimske obližine. V tej samoti se je šetal zvečer s svojimi sanjami. Prehodil je park na dolgo ter odšel skozi male duri, katere je zapiral priprost zapah. Naučil je konja, da je sam odrival zapah; bil je bolj ponosen na ta vspeh svoje stanovitosti, nego da je pisal florentinsko zgodovino. Od steze,

živi ob obalih jadranskega morja slovenski narod. Vi ste se med prvim krepko borili za svojo narodnost; lepo ime ste si pridobili po Slovenskem, tako, da slovite povsod, kjer se naš jezik govori in kjer se našemu narodu dobro želi. Vsak ve zdaj, da okolo Trsta prebivajo izvrstni Slovenci; pokazali ste že večkrat, da ste vredni sinovi matere Slave, zato pa se zanašamo mi vsi Slovenci od Drave do našega morja, da se boste tudi zdaj možato potegnili za pravice naše ljubljene slovenske domovine, da boste hrabro in neustrašeno stali za svoje ljudi, za slovenske narodne poslance.

Poslušalci so navdušeni „živio“ klicali g. dr. Vošnjaku in se po končanem shodu veselo razšli, obljubivši, da hočejo tako storiti. Trdno smemo upati, da bode naš pošten narodni poslanec, g. Naber goj voljen tudi v državni zbor in se tudi volitve v mestno starešinstvo srečno izvrše.

K volilnemu shodu na Blānici.

[Izv. dop.]

Ker je g. kaplan Tombak v svojem dopisu o volilnemu shodu na Blānici v „Slov. Gosp.“ od 28. avgusta t. l. samo neresnične reči pisal tudi o govoru gospoda dr. Josipa Sernca, in ga skušal prav po fantalinsko na smeh postaviti, natisnemo njegov govor da se naj izve, kako radi rabijo dopisniki „Sl. G.“ zvižaje, namestu resnice za dosežanje svojih namanov.

Po skončanem govoru Tombakovem, v katerem je on med drugim s teatraličnem naglasom tudi od g. dr. Vošnjaka zahteval, naj pristopi „pravnemu“ programu, češ, da ga bodo potem tudi duhovniki ljudstvu priporočali, (kar od njega nič nij bilo nego preračunjena komedija) je odgovoril g. dr. J. Sernec tako-le:

„Že pri volilnem shodu v Celji je neki sicer čestivreden dekan ravno to zahteval od g. dr. Vošnjaka, pa preudarjali so možje tam, da nikakor ne kaže, prihodnjemu poslancu roke zvezati s tem, da bi nekim duhovnom, in klerikalcem sploh, obečal, hoditi skozi svitlo in temno s poslanci „pravne stranke, — in gotovo je bilo od celjskih volilcev prav pametno in previdno da so ta nasvet gosp. dekana zavrgli. — Vsaj vemo, kakšna vpra-

šanja bodo prišla v državnem zboru na vrsto, in da bodo pač mäsikateri nameni te nove stranke nam Slovincem nevarni ali celo škodljivi. Zatorej mora slovenskim poslancem roka biti prosta, naj od slučaja do slučaja sami odločujejo, kako imajo glasovati, tako da bodo mogli naši poslanci glasovati enkrats „pravno“ stranko, ako ona pravično in za naš narod koristno reč zagovarja, da pa bodo tudi mogli zoper nje postopati, ako bi klerikalci namenili eno ali drugokrat uriniti take postavbe, katere bi mogle biti narodnemu napredku protivne. — Prvi in najboljši zavezniki v Avstriji so drugi Slovani, Čehi Poljaki in dalmatinski Hrvati. Ti vsi slovenski narodi trpé z nami vred obilno krivic od Nemcev in se prepričujejo sto in stokrat, kadar nemške dunajske ali ne dunajske liste beró, kako zaničljivo se govori o nas Slovanih, in kako se hujska nemško ljudstvo k sovražnosti do miroljubnega Slovana. Borba z nam sovražnimi Nemci na Dunaji bo huda; zatorej je našim poslancem bolj treba oske zveze z drugimi Slovani, kakor s „pravno“ stranko, katera se rekrutira največ iz klerikalnih Nemcev, akoravno so ti nam bolj (? Uredn.) pravični kakor tako zvani nemški liberalci.

Čudno prikazen imamo zdaj v Avstriji. Mi vidimo, kako so se zvezali duhovniki in plemenitaši in njim pokorni ljudje pod imenom „pravne“ stranke in kako zdaj ti ponujajo ljudi svoje barve in svojih misli za poslance, vpijoči pri svoji agitaciji, da je treba duhovna, plemenitaša, ali družega z njimi zvezanega človeka voliti, ker je neki „vera v nevarnosti“. — Povsodi v našem cesarstvu je ta stranka izvrgla svoje mreže, da bi pod geslom „vera je nevarnosti“ lovili volilce za svoje poslance.

Vprašajmo se zatorej; Ali je dobro voliti duhovne, plemenitaše ali njihove zaveznike za poslance? Preje, nego na to odgovorim, naj stavim en primer: Ako bi pri spovedi g. kaplan ali gospod župnik izpraševal vaše žene, otroke, hlapca ali deklo za vse, kar se pri vaši hiši zgodi, kaj gospodar začenja, kakšen da je, koliko ima premoženja — kaj bi vi k temu rekli? Vi bi gotovo morali povedati: „Gospod, izpoved je sveta reč, vsak ima tam svoje lastne grehe povedati, družega pa čisto nič, po-

sebno nič o tem, kar drugi ljudje storijo. Skrbite vi za duševne stvari, o mojem gospodarstvu nemate nič vprašati, v moje domače razmere se nemate nič vtikati, to je moja skrb, tu sem jaz gospodar, v cerkvi pa Vi. „Kaj prav spodobnega se vrši pri zdanjem volilnem gibanji. Klerikalci in na njihovem čelu duhovniki nameravajo s tem, da skušajo povsod svoje ljudi vrniti za poslance, pridobiti gospodarstvo čez dežele. Po mojih mislih je jim tudi tu treba reči: Vi ste duševni pastirji, skrbite za svoje cerkvene dolžnosti, vaše kraljestvo je cerkev, politika in volitev pa je posvetna reč. Mi vas ne motimo v Vaših cerkvenih poslih, zatorej pa Vas tudi prosimo, ne vričajte se preveč v posvetne zadeve. — To je pravi odgovor na sedanja prizadevanja duhovenstva za posvetno gospodarstvo! — Le pomislite: V vsaki župniji ali fari je pet do deset in še več tisuč ljudi, pa samo po 2, 3, 4 ali 5 duhovnikov. Kdo potrebuje po takem bolj silno zagovornikov na Dunaji, ali teh par duhovnikov, katerim se v obče prav dobro godi, ali pa vi ubogi farmani?

Jasno je, da ste vi dosti bolj potrebni, imeti svojih zagovornikov, kakor farji, koji bodo duhovniki in plemenitaši najpopreje zagovarjali, vas, ali pa sebe? Možje, bati se je prav, da bodo dobri zagovorniki svojega stanu, ne pa za Vas. To si zapomnite: Vsikdar je bilo slabo, če je imel en stan čisto sam oblast v rokah, najnevarniše pa je, če dobi oblast v roke samo duhovniški stan, ker znano je, da izmed duhovnikov mora jeden drugemu popolnem pokoren biti, in delali bi tako vsi na povelje ali komando njihovih med soboj združenih škofov. Taki ljudje, ki smejo samo to govoriti in storiti, kar se jim od zgoraj komandira, — kako bi takšni mogli krepko zagovarjati ljudstvo? — Zatorej gospoda, moram po svojem najboljšem prepričanju Vam svetovati: ne izberite si pri volitvi za poslanca človeka iz te duhovniške stranke, ker takšni poslanec bo moral z obema ušesoma samo poslušati, kaj mu njegovi predstojniki, škofi, itd. komandirajo in ne bo dosti časa imel, poslušati Vas, da izve vaše težave, vaše želje. Izvolite si za poslanca rajši takšnega, ki nema nobenemu gospodarstvu pokoren biti, ki je iz vašega kmetskega

po katerej sem šel, videl sem ga jahati po drevoredu; ker je bil ves zatopljen v misli, me nij zapazil. Pustim ga naprej, in ko odidem za njim skozi mala vrata, je bil uže zginil.

Nekaj trenutkov pozneje počenem kraj zapuščenega pota. Na desno sem videl razvijati se nezmernost planjave v sivosti nočini, ki se je začela razširjati. Rožna svitloba zapadajočega solnca je počasi ugašala. Zvezda se je prikazovala za zvezdo, in zemlja je potihnila, da bi poslušala nebeški molk. Drugega nij bilo čuti, nego cvrčanje murčkov, in žvenket srpa zaostale ženjice. Pred menoj je stala stma skala, obraščena z bršlinom in košatim srobotom. V mračnej luči dobe še tako neznatne reči nekaj smisla; gibajo se tako rekoč. S tem bršlinom sem se pa res bavil; pravil mi je svoje občutke. Kmalu se pride luna mešat med najine razgovore. Vzdigne se izmed dveh gora, na konci dolgega vrbovega drevoreda, katerih veje so jej delale, stikaje se nad njo, krasen

baldahin. Domišljal sem si, da se bode odpela od neba, ter spustila se k meni, pa da me bodo vrbe zaradi tega zavidale. Povedati vam čem s tem gospa, da nijsem bil v navadnem položaji; običajno ne mislim, da bi se luna zaradi mene mogla tako zmotiti. Stegnem se ob potu, ter zaprem oči. Ko bi bil prišel kdo po potu, imel bi me za spečega človeka. Pa bogme nijsem spal, nego skušal sem potrditi se v sklepu, katerega slučaje sem kalkuliral. Obrnem se, ter rečem ne vem komu: — Gotovo je da ljubim, pa tudi skoraj gotovo, da sem ljubljen.

Ko vstopim v park skozi male duri, zagledam hipoma kakih sto korakov od mene senco, ki je šla naravnost proti meni. Pa je bolj letela nego šla. Skrijem se za drevo, in gledam, kako se mi bliža. Bila je Meta. Zavita je bila v rujav plašč, katerega kapuco si je bila potegnila čez glavo; v roki je nesla malo culico.

Ko je prišla vstric drevesa, skočim urno pred-njo ter jej zastopim pot. Osupnena se

zgane. — Prosim vas, mi deje, pustite me naprej.

— Kam pa greste tako hitro?

— Naravnost naprej. Ubežati čem iz te hiše, kjer me ne poznajo, zaničujejo; zmerjajo. Vi ne veste, kaj so mi rekali to jutro. Ko bi bili vi zraven! lajali bi bili s pasjo četo.

— Jaz vas nijsem nikdar napadal, odgovorim jej. Znabiti sem godrnjal nad vami, znabiti sem se obnašal trdo; toda, ali nemam pravice, ako vas kljub pameti, kljub sumu, kljub svoji pravičnej nevolji, kljub vsemu, še tako neumno ljubim?

Uide jej vzdihljej, ali, da rečem bolje, slab krik.

— Ne igrajte se z menoj, jeclja, in pustite me naprej.

— Čakajte malo. Obljubil sem si, da bodem nocoj z vami govoril. Hvala slučaju, ki mi hoče dobro, ne bo mi treba ulomiti vam durij ali okna.

(Dalje prih.)

stanu, ki je vaše slovenske krvi, ki ima srce do Slovenskega naroda, takšnega, kakoršen je g. dr. Josip Vošnjak" itd. Govornik še našteje njegove velike zasluge za slovenski narod, in konča z živijo klicem na dr. Vošnjaka, ki je bil z navdušenjem od poslušalcev sprejet. ...

Vidite gospod Tombak, ako ne bi bili skušali na smeh postaviti tega govora in govornika, bi vam bilo ohranjeno, zdaj še enkrat črno na belem čitati te Vam prav neugodne resnice. — Odgovorite resno in dostojno na ta govor; ako hočete, mi bomo zopet dostojno nasproti govorili, fantalinske skoke pa bomo prezirali, toliko pa povemo, tako dolgo, ko bomo videli naše slovenske duhovnike potegovati se samo za svoj stan in za svojo hierarhijo, ne pa za blagostanje in napredek našega ljudstva, sploh, dokler se naši duhovniki postavljajo s svojim postopanjem izven slovenskega naroda in nečejo biti neločljivi del tega svojega naroda z identičnimi nalogami z vsakim drugim dobrim Slovencem, — tako dolgo med nami nij mogoče miru in sprave, tako dolgo si štejemo na dolžnost, nasproti temu separatizmu, kolikor je v naših močeh.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. septembra.

Iz **ustavovskih** krogov se pripoveduje, da si Giskra, ki je vendar vodja stranke, ne upa več na Dunaji kandidirati, temuč bode šel v Brno mandata iskat. — Brestel pa se sploh baje ne misli dati voliti, temuč pojde v tiho privatno življenje nazaj. — Razpor med starimi ustavaki in mladimi prusaki nikakor nij zaceljen.

Iz **Galicije** se o volilnem gibanju piše, da so Rusini v agitaciji jako gibčni, da zlasti pravoslavni duhovniki zelo agitirajo za rusinske kandidate.

V **hrvatskem** saboru je med drugimi peticijami došla i ona od narodnih volilcev iz Varaždina, naj se jezuiti iz Hrvatskega izženo.

Vnanje države.

Srbska vlada je povabila belgradsko občino, naj voli dva poslanca v veliki železniški odbor, ki ga bode vlada sklicala v preskušnjo ponudb za železniško delo.

Francoski pisatelj Viktor Hugo izpodbuja k ustanovitvi velikih deputacij, ki bi, obstoječe iz prebivalcev vseh okrajev, terjale od Mac-Mahona veliko amnestijo za vse čisto politične zločine.

Znani Guizot bi grofa Chamborda rad h konstitucionalizmu spreobrnil, in je odposlal pobožnemu puščavniku zato lastnoročno pisan list. Zarad tega bo izšla te dni brošura, ki bo podpisana od imenitnih legitimistov, in bode razvila najnovejše nazore in težnje frohsdorfskih terejalov.

"Agence Havas" pravi, da sta si grof pariški in grof Chambord še vedno prisrčna prijatelja. Pravijo, da Chambord svojega pobožnega prijatelja vedno "dauphina" imenuje, katero ime se je pridavalo prvemu sinu vsakega francoskega vladarja.

Italijanski klub plemenitašev bode na prigovarjanje neapolitanskega vojvode Sandonato sklenil organizacijo složne opozicije za celo Italijo.

Na **španjsko-francoske** meji pri Andorri se je vzelo veliko za Karlista odločnega orožja, ravno v tistem trenutku, ko so vozovi, spremljani od 24 mož, šli čez mejo. Vnel se je hud tepež. — Orožje je vse iz francoskih tovarn.

Na **Nemškem** so se tudi luteransko-evangeliki ultramontanci začeli upirati proti vladi.

Na **Grškem** nij v notranji politiki nič posebnega. Z vprašanjem atenskih metropolitov se bavi ministerstvo in sinoda. Nadškof corfuskij tega mesta ne prevzame, siguren si je bil, da ministerstvo z njegovo volitvijo nij sporazumljeno. Tajnik angleškega poslanstva, ki je v nenavzočnosti zastopal poslanika, je umrl za tifusom. Truplo se prenese na Angleško.

Dopisi.

Iz Notranjskega 28. avgusta. [Izv. dop.] Ranjki Metelko je zapustil šest daril po 42 gold. kranjskim ljudskim učiteljem. Omenjena darila, ki so za letos baš ta mesec razpisana, delé se vsako leto tistim učiteljem, ki se odlikujejo z gojenjem slovenščine in marljivim podučevanjem v sadjereji. — Žalibože, da se pa želje ranjega g. ustanovnika le malo kedaj spolnjujejo in da se z njegovim denarjem vse drugače gospodari, kakor je bil ranjega namen. Ko je bil še dobro znani Jurij „Oberaufseher“, dobivali so Metelkova darila le njegovi ljubčki ne glede na to, se-li obdarovanece kaj peča s slovenščino in sadjerejo ali nič. Da se je le znal Jurju dobro prikupiti, dobil je darilo, da še sam nij vedel zakaj. Tako je dobil neki učitelj (Jurjev srček) darilo zato, ker mu je kravica poginila, drugi zato, ker se mu je kupčija slabo obnesla, tretji zato, ker je ondi toča pobila itd. itd. Sedaj, ko so mesto Jurja drugi možje na krmilo kranjskega šolstva stopili, nijmo v tej reči veliko na boljšem. Tako n. pr. je pretečeno leto več najmarljivejših učiteljev postojnskega okraja za omenjena darila prosilo, a dobili nijso ničesa, dasiravno so se prav pridno s slovenščino in sadjerejo pečali in nekateri še celo zneske od svojih pičlih dohodkov za šolske drevesnice žrtvovali. — Dobil je pa darilo na začudenje svojih kolegov in prednikov, neki drugi učitelj (ki se je že takrat na Štajersko odpravljaj in potem tudi šel) zato, ker je bil bolan in ker je znal očeta Bleiweisa in dr. Costo (tudi tu grd nepotizem, kakor tudi drugod, kjer ta dva prvaka odločujeta. Ur.) ki imata tudi o tem govoriti, lepo prositi (to je sam povedal), dasiravno nij imel ni drevesnice in ne enega drevesca, ki bi ga bil on cepil. Druga leta bila je tudi navada, da so se potem imena obdarovancev v kakem listu priobčila, a pretečeno leto nij bilo ne duha ne sluha o tem. Menda so so sramovali omenjeni gospodje s krivico na dan. Deželnemu šolskemu svetu bi svetovali, da v prihodnje bolj pazi na predloge okrajnih šols. svetov, kot pa na predloge posameznih udov dež. šols. sveta ki ima skoro vsak kacega „Herzpinkrla“, kajti s takim krivičnim ravnanjem še več škoduje, kot koristi dobremu namenu.

Iz slovenske Bistrice 28. avg. [Izv. dop.] Velika nesreča je pretila denes našemu mestecu. Ob 11. uri predpoldne se je vnel na neznan način pri tukajšnjem županu Formacherju (na pošti) ogenj, in le hitri pomoči se je zahvaliti, da se je ogenj lokaliziral in le eno manjše poslopje večjidel s slamo pokrito in v sredi pet drugih in večjih pogorelo. — Omeniti moram posebno tukajšnega gasilnega društva (feuerwehr), ki je hipoma in polnobrajao na pogorišče prihitelo in z novo brizgalnico blizu 200 korakov oddaljenega ribnika gnalo vodo v širajoči se ogenj — in v tem pokazalo, da se

zares more pri resni volji pravi namen gasilnih društev izvrševati. A omeniti moram tudi, da je prihitelo skoro vse tukajšnje prebivalstvo na pogorišče in pomagalo vsak po svojih močeh, zatreti gorečo nevarnost.

Naznanil bi rad še kako drugo novico, pa tukaj je čudno življenje, katero ne pripušča poročati o ukoreninjenih človeških slabostih in napakah, niti o čednostih in krepostih (!?), ker se človeku lahko tako pripeti, kakor sv. Štefanu. — Za denes tedaj samo to, da maršira skoro vsaki dan kavalerija in artilerija čez naše mesto na ptujsko polje k velikim vojaškim vajam.

Če pride čas volitev v državni zbor — o agitaciji nij sluha ne duha niti od ene niti od druge strani, ker si je menda vsaka stranka pregotova dobrega izhoda — Vam bodem z radostjo poročal, kako se bodo jezili nekateri tukajšnji matadori na §. 10 volilnega reda za drž. zbor, po katerem jim nij več mogoče se vrivati občinam kot volilnim možem in seveda tudi ne biti izvoljenim.

Domače stvari.

— (Lesarjev testament.) Lesar, ki je tačas, ko so prvaki našega najboljšega jezikoslovca in mnogo zasluženega pisatelja Levstika izpodrinili od tajništva „Slov. Matice“, rekel, da tajništvo „zastonj prevzame“, potlej je pa od „Matice“ mastne zaslužke vlekel, staroslovenski Lesar, ljubimec Coste in Bleiweisa, ki si je nabral premoženja od 20.000 do 30.000 gold., nij v svojem lastnoročno pisanem testamentu niti enega krajevarja „Slov. Matici“ niti kateremu drugemu narodnemu zavodu zapustil!

— (Besedo) na korist fonda za Mandelčev spominek bodo napravili pevci ljubljanske čitalnice pri nameravanem izletu v **Kranj** v nedeljo 7. septembra. Nadejamo se, da bo ta beseda prinesla izdaten prinesek omenjenemu fondu, ter da bode že skoraj mogoče postaviti spominek zasluženemu pisatelju.

— (Iz Šoštanja) na slov. Štajerskem se nam piše 1. septembra: Tukaj se je 30. avgusta šolsko leto končalo z lepo slovesnostjo za otroke. Po šolski maši so vsi otroci v vrstah z banderi marširali v trg, kjer so jim tržani na vrtu Švarcovem postregli z jedjo in pijačo. — Dež v petek in saboto je nam dobro došel. Zdaj prav lepo kaže na polji, zlasti ajda in turšica, pa tudi fižol in krompir. V bližnjih vinogradih je grozdje še trdo, pa se bo zdaj po dežji hitro zmečilo.

— (Iz Motnika) se nam piše: Letošletina se je pri nas, kar zadeva strneno žito in lan dobro obnesla. Tudi sena se je še obilno nakosilo. Jesenske pridelke pa je zelo suša stisnila. Sadja pa nij čisto nič, k večjemu malo jabelk.

— (Nesreča.) Iz Kostivnice pri Slatini na Slov. Štajerskem se nam piše: Kakor že večkrat so trije možje Jakob Klajne, Janez Petek in Peter Kampuš s spodnji Kostivnici kamenje kopali. Na večer 30. t. m. po peti uri se jim velika nesreča prigodi. Ko strel v pečino spravijo in prižgejo, preblizu ostanejo. Strel poči in Klajnetu nogo odtrga pri kolenu Petku pa glavo do močgan razbije, Kampuš pa je srečno odšel.

— (Meteor.) Malo minut pred 8. uro zvečer 1. t. m. bil je videti v Logatci (tako se nam od tam piše) krasen meteor. Na popolno jasnem nebu in v najlepši mesečini svitlobi se prikaže na južnem obnebi skoraj pod mesecem, okolo 15° nad horizontom svitla vtrinjajoči zvezdi podobna prikazen, katera je proti zapadni strani letela a čedalje svetlejša in hitrejša prihajala. Naenkrat se pa povprek proti zemlji spusti, ter kakor izstreljena krogla urno v ravni črti pada. Bila je to res krasna prikazen; kakor jabelko debela, belo-bliščeča svitla ognjena kepa in za njo goreč, rudečkast curek, enako raketa-temu, le da se je hitreje razgubljala. Vendar kam in kako daleč bi bil meteor na zemljo pal, če nij v zraku zgorel, ne morem soditi, ker se mi je za bribe skril; čuti nij bilo ničesa. Zanimivo bi bilo vendar, ako je kdo znabiti omenjeno prikazen kje drugej videl in bolje opazoval, da bi hotel to priobčiti.

— (Iz Brežic) se nam piše 1. septembra: Sinoči je umrl tukajšnji c. k. notar, g. Ignacij Kellner, ki je do leta 1849 pod „desetino in tlako“ bil „ferboltar“ Breške graščine, ob enem pa veliki strah svojih podložnih. Bolehal je že dve leti in zadnje tri mesece še svojega imena podpisati nij mogel; tako je vse delo zaostajalo in ženitna pisma so morali ženini v Krškem delati pustiti. Kaj čudno se nam je zdelo, da se dá postava o spisih, kateri le po notarjih napravljeni zadobe moč in veljavnost, nihče pa skrbel nij za to, da se postavi za tak velik okraj bolehnemu notarju zmožen namestnik.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescieri du Barry v Londonu.

Vsem trpečim po izvrstni Revalescieri du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodeci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, naprebojivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, skalno silo, ožonost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom kljubovali:

Spričevalo št. 74.670.

Na Dunaji 13. aprila 1873.

Sedem mesecev je sedaj, ko sem bil v najobupnejšem položaju. Bil sem bolan na prsih in živcih, tako da sem od dneva do dneva vidno gineval in vsled tega dalj časa nijsem mogel se učiti. Slišal sem o Vašej čudoviti Revalescieri, rabil sem jo in Vas morem zagotoviti, da se čutim po enomesečnem vživljanju Vaše tečne in zlahtne Revalescieri popolnem zdravje in okrepčanju, tako da morem, ne da bi se tresel, pisati. Napoten sem tedaj, vsem bolnim to razumno jako dober kup in okusno zdravilo kot najboljši lek priporočati in ostajem Vaš udani

Gabriel Teschner,
slušaatelj javnega višjega
trgovskega učilišča.

Spričevalo št. 73.668.

Mitrovica, 30 aprila 1873.

Hvala izvrstnej moki je moja sestra, ki je na nervoznem glavobolu in nespečnosti trpela, po porabi 3 funtov na potu k boljšanju. Ob enem si dovolim, Vas uljudno prositi, da mi na pošto povzete 1 funt Revalescieri navadne sorte, poleg različnega poduka za rabo te moke pri otrocih 8 tednov starih pošljete.

S spoštovanjem

Nikolaj G. Kostic.

Spričevalo št. 73.704.

Prilep, pošta Holesan na Moravskem 7. maja 1873.

Ker mi je od Vas že davno prejeto Revalescieri du Barry pošla in je za mojo želodčno slabost in neprebojivost dobro in splošno zdravilo, Vas prosim, da mi od prave Revalescieri 2 funta na povzete kakor hitro je mogoče pošljete.

Spoštljivo udani

Jožef Rohaček,
gozdar.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescieri pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravilo. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalescieri-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr., in 4 gold. 50 kr. — Revalescieri-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradci bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lonči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Tužila.

1. in 2. septembra.

Evropa: Jos. Barth iz Pauer. — Grundner, Osehrieh iz Dunaja. — Cosulici, Mikič iz Reke. — Mimbelli, grofica Marengi s hišno, vitez Morentenis iz Trsta. — Kural iz Cnomlja. — gospa Krizmanič iz Bohinja. — Mauthner iz Ljubljane. — Simovših iz Krapine. — Stuller iz Gradca.

Pri Elefantu: Hamermiller, Jančar iz Draždan. — Schulze, Gorjup, Hochwind z družino, Haje, Frankenberg iz Trsta. — Gentile iz Aleksandrije. — Sünberger br. z družino iz Gorice. — Govela iz Zagreba. — Jenko iz Beljaka. — Reisih, Frasleben, Roth, Metzner iz Dunaja. — Styasny iz Pešte.

Pri Mallé: Kreidler, Velsler, Paška, Herzl, Maček, Tomek, Thaub, Paternojer, Polak, Tusler iz Dunaja. — Mencil, pl. Langer iz Poganič. — Thode z gospo iz Trsta. — Bedekovič iz Varaždina. — Nadler — Gr. Schönau. — Dr. Steiner z gospo iz Gradca. — Obereigner iz Snežnika. — Knap iz Erna. — Daborič — Mugya. — pl. Biederman — Furony. — Rapal iz Švice.

Pri Zamorci: Urbanšek Ivana, Kozjek iz Ljubljane. — Fišer Marija iz Bleda. — Fabri iz Gradca. — Kontoter iz Maribora.

Dunajska borza 2. septembra

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gl.	85	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	13		60	
1860 drž. posojilo	101		50	
Akcije narodne banke	974			
Kreditne akcije	241		50	
London	111		30	
Napol.	8		88½	
C. k. cekini				
Srebro	105		75	

Mlad fant,

kateri se more z dobrim spričevalom priporočiti, ki zna slovensko in nemško, in je 13 do 14 let star, se takoj pod dobrim pogojem vzeme za učenca v mojo štacuno specerijskega in tvarinskega blaga.

Ivan Gostenčnik

v Lješah, pošta Prevali
na Koroškem.

(226—2)

Elizabeta Valič,

penzionirana babica civilne bolnišnice, zdaj v Ljubljani, v špitalskih ulicah, hišna št. 268, v II. nadstropji, priporoča svojo daljno prakso p. n. gospém.

(231—1)

Podpisani naznanjajo vsem prijateljem in znancem žalostno vest o preseljenji v boljše življenje svoje ljubljene hčeri, oziroma sestre in svakinje

Roze Izabele Dettela,

katera je 31. avgusta 1873 ob ¾ na 6 zvečer po dolgi bolezni, sprevidena se sv. zakramenti za umirajoče sladko v Gospodu zaspala.

Ranjka se blagemu spominu priporoča.

Friderik Dettela,

c. k. založnik tobaka in trgovec,
Marija Dettela, rojena Smidt,
stariši.

Ignac Dettela, Marija pl. Ivančič,
c. k. lajtenant pri rojena Dettela,
loveih, sestra.

Benjamin Dettela, Jan. N. pl. Ivančič,
pristav rudarskega grajski oskrbnik,
urada, svak.
bratje. (232)

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Povabilo p. t. gospodov družbenikov

k izvanrednemu občnemu zboru,

kateri bo dne 28. septembra 1873 o 9. uri dopoldne v novih pisarničnih prostorih v lastnej hiši (Senovažni trg št. 978—II.)

PROGRAM:

1. Prememba pravil.
2. Dopolnitvene volitve:
 - a) členov in namestnikov opravičnega sveta,
 - b) namestnikov računskih pregledovalcev,
 - c) poverjenikov za glavne zastope.

Poleg §. 31, odst. III. splošnih pravil imajo pravico občnih zborov se udeleževati, glasovati in voliti:

- a) ustanovniki;
- b) družbeniki, in sicer v odd. I., II. in III. tisti, ki imajo pri „SLAVIJI“ v enem iz teh oddelkov vsaj 1000 gold. istine, ali dohodek enake cene zavarovan, ter so vsaj uže celo leto bankini družbeniki, v ostalih oddelkih pa tisti, ki imajo v enem teh ostalih oddelkov zavarovanih najmanje 10.000 gld. in so najmanje eno leto uže zavarovani.

Po tem izvanrednem občnem zboru bodo se zavoljo izpeljave v §§. 7 in 8 pravil odd. I. in II. in §§. 2 in 3 splošnih določil za vse oddelke življenjskega zavarovanja predpisanih volitev, skupščine odd. I. in II. ter odd. IV. in V.

Teh skupščin se udeležiti imajo pravico vsi družbeniki brez obzira na čas družbeništva in visokost zavarovane istine.

Legitimatični listi se izdajajo do dveh dnij pred občnim zborom v prostorih glavnega ravnateljstva

(Vaclavski trg, št. 832—II.)

kjer se je v ta namen treba izkazati z dotičnimi zavarovalnimi listinami.

V Pragi, dne 27. avgusta 1873.

(230)

Opravični svet

vzajemno zavarovalne banke „SLAVIJE“ v Pragi.